

Sygn. akt II Cz 697/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Violetta Osińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 20 września 2013 r. w S.

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w N.

przeciwko A. S., K. S., S. S. (1), P. S. i małoletniej J. S. reprezentowanej przez A. S.

o eksmisję

na skutek zażalenia A. S.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 19 marca 2013 r., sygn. akt I C 1012/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 697/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Goleniowie oddalił wniosek pozwanej A. S. o ustanowienie dla niej i jej małoletniej córki J. S. pełnomocnika z urzędu.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd wskazał, iż pozwana A. S. złożyła wniosek działając w imieniu dwóch pełnoletnich synów nie mając do tego od nich pełnomocnictwa, dlatego Sąd rozpoznał wniosek jedynie co do ustanowienia pełnomocnika dla niej i jej małoletniej córki, którą reprezentuje z mocy ustawy jako opiekun prawny. Sąd mając na uwadze przepis art. 117 k.p.c. stwierdził, iż pozwana ubiegająca się o ustanowienie pełnomocnika z urzędu spełniła jedną z przesłanek, tj. że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. W ocenie Sądu jednakże nie została spełniona druga przesłanka, a mianowicie potrzeba uczestniczenia zawodowego pełnomocnika w sprawie, tym bardziej, iż pozwana w bardzo precyzyjny i zawodowy wręcz sposób sporządziła w sprawie odpowiedź na pozew, powołała wszystkie twierdzenia, zarzutu i dowody w kolejnym piśmie procesowym z dnia 25 lutego 2013 r. Sąd wskazał, iż pozwana nie wykazała w żaden sposób, że rodzaj sprawy, jej skomplikowanie i możliwości samodzielnego jej poprowadzenia przez nią – uzasadniały przyznanie jej pełnomocnika z urzędu. Sąd zaznaczył też, iż sama niezajomość prawa cywilnego, uczestniczenie pierwszy raz w tego typu sprawie, czy też potrzeba zasięgnięcia porady profesjonalisty nie uzasadnia uwzględnienia wniosku o przyznanie pełnomocnika z urzędu bez zaistnienia pozostałych przesłanek. Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie nie zachodzi żadna z tych okoliczności. Treść pisma procesowego złożonego przez pozwaną oraz kolejne pismo procesowe, na tym etapie postępowania, wskazuje, iż pozwana w sposób odpowiedni umie korzystać z przysługujących jej środków prawnych w obronie swoich praw i dzieci, potrafi wytłumaczyć, na czym polega jej stanowisko i z czego wynika. Pisma te nadto zostały zredagowane w sposób jasny, pozwana w

sposób jednoznaczny określiła z jakim żądaniem występuje, jak również określiła swoje stanowisko w sprawie, podała również podstawy faktyczne swojego stanowiska wobec sporu sądowego. Nadto Sąd podkreślił, iż w razie zaistnienia takiej potrzeby w dalszym toku postępowania, Sąd może udzielić pozwanej niezbędnych pouczeń co do jego uprawnień procesowych i obowiązków strony w procesie, a nadto co do roszczeń jakie może sformułować na podstawie przytoczonych przez siebie okoliczności faktycznych. Wobec powyższego Sąd uznał, iż w niniejszej sprawie na obecnym etapie postępowania brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o wyznaczenie dla niej i jej małoletniej córki pełnomocnika z urzędu i orzekł na podstawie art. 117 § 4 k.p.c. a contrario.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła A. S.. Skarżąca podniosła, iż w napisaniu pism procesowych pomógł jej adwokat, na którego opłacenie musiała zaciągnąć pożyczkę, której spłata bardzo uszczupliła jej budżet, a na następne pożyczki jej nie stać. Skarżąca stwierdziła, że czuje się nieporadna w tej sprawie i bez porady nie potrafiłaby skorzystać z przysługujących jej praw, nie wiedziałaby jak i jakie pisma ma napisać. Skarżąca wskazała też, że odpowiedź na pozew sporządziła 11 lutego 2013 r., kiedy jej syn S. S. (2)niarz był nieletni, więc miała prawo pisać w jego imieniu z mocy ustawy jako jego opiekun prawny. Skarżąca zaznaczyła, że w dniu 3 marca 2013 r. jej synowie napisali dla niej upoważnienia do ich reprezentowania w tej sprawie, ale nie zostały one uwzględnione, więc potem w dniu 7 kwietnia 2013 r. napisali odpowiedzi na pozew a także wnioski we własnym imieniu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie A. S. okazało się bezzasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Ustosunkowując się do zażalenia należy w pierwszej kolejności wskazać, iż zgodnie z art. 117 § 1 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Z kolei § 2 tego przepisu stanowi, że osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Ponadto w myśl § 5 wymienionego przepisu sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie sąd może uznać za potrzebny badając okoliczności konkretnej sprawy. Potrzeba zaś udziału w sprawie profesjonalnego pełnomocnika może wynikać między innymi z nieporadności strony, skomplikowanego charakteru sprawy pod względem faktycznym lub prawnym, czy też faktycznej niezdolności strony do samodzielnego działania w sprawie. W ocenie Sądu orzekającego w rozpatrywanej sprawie nie wystąpiły takie okoliczności, które przemawiałyby za tym, iż udział profesjonalnego pełnomocnika jest wnioskodawczyni potrzebny. Po pierwsze, Sąd Okręgowy zaznacza, iż powódka wniosła pozew o eksmisję. Z akt sprawy nie wynika zaś, iż przedmiot tego postępowania jest skomplikowany pod względem faktycznym lub prawnym. Po drugie, nie ma podstaw do przyjęcia, iż wnioskodawczyni jest nieporadna, a więc że nie jest w stanie wykorzystać prawnych możliwości prawidłowego prowadzenia sprawy. Skarżąca podejmuje bowiem różnorodne czynności procesowe, w tym składa wnioski co do swoich żądań, wywodzi środki odwoławcze, a więc korzysta w szerokim zakresie z przysługujących jej praw. W sporządzonych pismach procesowych w zrozumiały dla Sądu sposób przedstawia swoje stanowisko oraz je uzasadnia. Po trzecie, nie ma też sygnałów, aby ze względu na aktualny stan zdrowia wnioskodawczyni nie była zdolna do samodzielnego działania w sprawie. W rozpatrywanej sprawie nie pojawiły się również inne okoliczności, które przemawiałyby za tym, iż udział w sprawie profesjonalnego pełnomocnika jest skarżącej potrzebny. Natomiast podnoszona przez wnioskodawczynię okoliczność, iż nie jest ona prawnikiem, a także że nie posiada wiedzy prawniczej, nie oznacza jeszcze samodzielnej podstawy do uznania, iż udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie jest jej potrzebny. Wymaga dodatkowo w tym miejscu zaakcentować, iż z przepisu art. 5 k.p.c. wynika, że w razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielać stronom występującym w sprawie bez profesjonalnego pełnomocnika niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. Zatem wobec nie wystąpienia omawianej obligatoryjnej przesłanki ustanowienia pełnomocnika z urzędu - brak było podstaw do uwzględnienia w tym przedmiocie wniosku A. S.. Tym samym zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy słusznie oddalił ten wniosek.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.